

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
V S 73/21,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 4 sierpnia 2023 r.,

1. odrzuca skargę;

**2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku o zwolnienie od
kosztów sądowych.**

UZASADNIENIE

Pismem z 11 maja 2023 r. M. J. (dalej: „Skarżący”), reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika – adw. A. N., złożył skargę na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn. akt V S 73/21, wnosząc o „stwierdzenie przewlekłości postępowania oraz zasądzenie od organu na rzecz strony kwoty 6000 zł tytułem przewlekłości postępowania oraz kosztów zastępstwa prawnego w niniejszym postępowaniu z tytułu jego ustanowienia”. Jednocześnie Skarżący wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”) – strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Natomiast art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość zawiera zamknięty katalog postępowań, w których określonym podmiotom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; 29 października 2009 r., KSP 18/09). Powyższe nakazuje przyjąć, że w postępowaniach innych niż wymienione w katalogu określonym w art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość skarga nie przysługuje. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w katalogu tym nie zostało uwzględnione postępowanie wywołane skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Postępowanie ze skargi na przewlekłość nie jest bowiem samodzielnym postępowaniem zmierzającym do stwierdzenia przewlekłości i ewentualnie zasądzenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania czy zadośćuczynienia (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04). Ma ono charakter incydentalny, wypadkowy – jego istotą jest wyłącznie kontrola sprawności toczącego się postępowania głównego i przeciwdziałanie istniejącej przewlekłości.

Z treści skargi wniesionej przez pełnomocnika M. J. wynika, że dotyczy ona postępowania wywołanego skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w

Katowicach pod sygn. akt V S 73/21. Skoro, jak już była o tym mowa powyżej, w postępowaniu tego rodzaju ustawodawca nie przewidział możliwości wniesienia skargi na przewlekłość, skarga ta jest niedopuszczalna i z tego względu podlega odrzuceniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.

Konsekwencją odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania wobec jej niedopuszczalności jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku skarżącego o zwolnienie go z kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi. Postępowanie w tym zakresie należało więc umorzyć na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 355 k.p.c.

s.h.

[ms]